

ZASTAVENÍ DESÁTÉ

Náměstí Míru č. 600/20

Náměstí Míru bylo ze dvou důvodů (druhý důvod viz *Zastavení jedenácté*) důležité i pro Karla Čapka. Spíše shodou okolností než záměrně, aby šel v bratrových stopách, se také jeho svatební obřad konal zde. Manželství s herečkou a spisovatelkou Olgou Scheinpflugovou však uzavřel nikoli v chrámu svaté Ludmily, nýbrž na vinohradské radnici, a to v pondělí 26. srpna 1935; náměstí se tehdy už nejmenovalo Purkyňovo, ale ani Mírové (1926–1933), nýbrž Vinohradské (v letech 1940–1945 Říšské, v letech 1945–1948 znovu Vinohradské, od roku 1948 si drží dnešní název). V budově, v níž nyní sídlí Úřad městské části Praha 2, postavené roku 1878 podle návrhu Josefa Franzla, modernizované a o dvě poschodí zvýšené v letech 1928–1929 v konstruktivistickém duchu, se poměrně překvapivým sňatkem završila patnáctiletá známost, jejíž délkou překonal ženich o šest let svého sourozence (ve třetím aktu komedie *Loupežník* učinil Karel Čapek – bezděčnou? – narážku na délku bratrova vztahu s Jarmilou Pospíšilovou: Profesor: A tys čekala osm let! To nebyla láska? Paní: Láska? Já nevím. Láska spíš byla, když už jsem nechtěla čekat...).

Podrobnosti obřadu zaznamenal nevěstin bratr Karel Scheinpflug:

„Na rozdíl od normálních snoubenců, kteří zpravidla touží po co největší okázalosti a publicitě, bylo tomu v tomto případě právě naopak. Oba, Olga i Karel, byli v Praze velmi populární osobnosti a hrozilo nebezpečí, že se na svatbu přijde podívat značný počet zvědavců. Olze jako herečce to nevadilo, byla

zvyklá se před lidmi ukazovat, ale Čapek byl člověk velmi plachý a měl hrůzu z představy, že by měl být při této příležitosti okukován zástupy lidí. Cítil také, že již není nejmladší, bylo mu 45 roků, to jeho obavy jen zvětšovalo.

Nakonec se shodli, že požádají o svatební obřad na vinohradské radnici. Oba bydlili na Vinohradech a Čapek se mimoto utěšoval, že tam je svatební síň nejméně vyhledávána, neboť obecnost, které se chodí s potěšením dívat na svatby na Vinohradech, jde zpravidla ke konkurenci, ke Svaté Ludmile, kde je to obvykle slavnostnější a parádnější.

Žádali o zkrácení lhůty ohlášek a Čapek zapřísahal všechny zasvěcené členy rodiny, že nesmějí nikomu nic prozradit, popřípadě že musejí zprávy o svatbě vyvracet jako omyl, smyšlenku a podobně. Pak, aby unikl všem možným podezřením, odejel do Karlových Varů.

Termín svatby byl stanoven na 26. srpna 1935 v 10 hodin. Čím více se blížil, tím více zpráv o chystané svatbě prosakovalo a dva dny před určeným dnem přinesly o ní zprávu i noviny. Snoubenci se dohodli, že nebudou pořádat žádnou oslavu, že ve vile budou mít normální občanský oběd, k němuž pozvou moje rodiče a ty z hostů, kteří nebudou mít oběd doma, tedy Františka Langra, Čapkova nejstaršího přítele, a Julia Fürtha, kterého požádal Čapek, aby mu šel za svědka, což bylo právě šest osob k Čapkovu jídelnímu stolu.

Olžiným svědkem jsem byl já. Bydlil jsem tehdy v Ječné ulici, a když jsem vyšel z domu, abych se odebral na radnici, potkal jsem na chodníku známého kominíka, který k nám chodíval. Informoval jsem ho a poprosil, aby si šel na pár minut stoupnout před vchod do vinohradské radnice. Ochotně to udělal a Čapek zářil, když ho spatřil.

Teprve po obědě sešli se u Čapků všichni ostatní. Čapkova sestra, paní Helena Palivcová, moje druhá sestra Božena se svým příštím manželem dr. Edmondem Konrádem, spisovatelem, Čapkův švagr Václav Palivec, který nabídl novomanželům jako svatební dar venkovský dům v lesní krajině k doživotnímu užívání i požívání (pozdější Strž), přítel Peroutka, moje maličkost a ještě pár přátel, kteří mu přišli pográtulovat. Karlův bratr Josef byl s celou rodinou jako každý rok na prázdninách v Oravském Podzámku, moje žena byla se synem v sanatoriu v Tyrolích.“

Úřad městské části Praha 2

K tomu dodejme, že Karlu Scheinpflugovi po letech selhala paměť. O účastnících odpoledního posezení se ve svých memoárech zmínila i Helena Koželuhová. Kdo že tam byl? „Z Karlovy přízně jen já s manželem.“

Ženichova neteř si neodpustila uštěpačnou doušku: „Novomanželé zářili a jiskřili tak, že všichni ostatní zanikli. Kdo je pozoroval, nemohl ujít dojmu, že jsou přesvědčeni, že ještě nikdo nikdy neměl tak znamenitý, odvážný a zcela původní nápad jako uzavřít manželství. Bylo to dojemné, jak byli na sebe dětinsky pyšní. A přece jejich svatba byla jen hodně zvrzaný a horkou jehlou sešitý pokus o hru na manželství.“

Také Julius Firt (do roku 1945 Fürth; 1897–1979) se ve svých memoárech *Knihy a osudy* zmiňuje o sňatku Karla Čapka s Olgou Scheinpflugovou, avšak na rozdíl od Karla Scheinpfluga uvádí, že nevěstíným svědkem byl František Langer (na fotografii z obřadu ovšem za snoubenci sedí vedle Fürtha nikoli Langer, nýbrž Scheinpflug): „A právě spolu s Františkem Langrem jsem byl svatebním svědkem, když se Olga a Karel v tichosti brali na vinohradské radnici před magistrátním úředníkem hlavního města Prahy v srpnu 1935. Byl bych málem o čest přišel, dokonce vlastní vinou. Stál jsem v té době oběma hodně blízko, tykali jsme si, a jak Karel Čapek ve své vile, tak Olga v bytě v Budečské ulici o mou přítomnost stáli. Podle všeho, co jsem od obou slyšel, vyšla iniciativa ke sňatku od Karla a Olgu překvapila. Po léta žili odděleně a každý dost odlišným způsobem. Olga měla své divadlo, svou literaturu a mnohé, právem možno říci málo úspěšné lásky. Její intelekt buď vlastní citové vzplanutí uhasil, nebo dříve či později odradil každého partnera. Bydlela ve vkusně zařízeném bytě a zde ji každý den k večeru před odchodem do redakce Lidových novin Karel Čapek navštěvoval.“

S informací o utajované svatbě přišel podle Firta jako první František Gel (z podnětu Karla Čapka v letech 1924–1933 redaktor Lidových novin), vyčetl ji prý z listiny ohlášek vyvěšené na vinohradské radnici. Na Čapkovu prosbu Firt Gela přemluvil, aby zatím nic nezveřejňoval: „Vyložil jsem mu, že když bude mlčet, bude mít exkluzivní právo účastnit se svatby a jako přímý účastník o ní

napsat; jinak by se musel tlačit mezi množstvím jiných novinářů. Souhlasil bez námitek, šlo přece o žurnalistické sousto!“ A tak se prý obřadu zúčastnilo jen pět osob, „nevěsta s ženichem, dva svědci a – samozřejmě František Gel“.

Druhý den, v úterý 27. srpna 1935, přinesly Lidové noviny v levém horním rohu titulní strany malou fotografii smějících se novomanželů, vycházejících z radniční budovy. Čtenářům nebylo třeba vysvětlovat, o koho jde, stačil lakonický popisek „Svatba Olgy Scheinpflugové a Karla Čapka byla včera na vinohradské radnici“.

